

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Teoria i analiza przekazu medialnego		8.0.12156	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Instytut Skandynawistyki i Fennistyki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Skandynawistyka	forma	stacjonarne
		moduł	media i społeczeństwo w krajach nordyckich
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Maja Chacińska, profesor uczelni; mgr Dominika Bartnik-Świątek			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		5	
Wykład, Ćw. audytoryjne		Semestr 5:	
Sposób realizacji zajęć		Wykład:	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		30 godzin - udział w zajęciach;	
Liczba godzin		20 godzin - samodzielne przygotowanie do egzaminu ustnego.	
Ćw. audytoryjne: 30 godz., Wykład: 30 godz.		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
		Ćwiczenia:	
		30 godzin - aktywny udział w zajęciach;	
		30 godzin - czytanie literatury na zajęcia;	
		15 godzin - samodzielne przygotowanie do zajęć.	
		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2024/2025 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- obowiązkowy - fakultatywny (do wyboru)		- duński - angielski - szwedzki - polski - norweski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją - Dyskusja - Praca w grupach - Wykład z prezentacją multimedialną		Sposób zaliczenia	
		- Zaliczenie (zal) - Egzamin	
		Formy zaliczenia	
		- egzamin ustny - ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru	
		Podstawowe kryteria oceny	

Student otrzymuje zaliczenie bez oceny z ćwiczeń w semestrze 5 na podstawie:

- czynnego udziału w zajęciach, pracy w grupach, zaliczenia zadań weryfikujących czytanie i oglądanie materiałów w językach skandynawskich.

Egzamin w semestrze 5:

- egzamin ustny obejmujący zagadnienia omawiane na zajęciach, składający się z dwóch części:
  - teoretycznej – wiedza dotycząca teorii analizy;
  - praktycznej – przeprowadzenie analizy przekazu medialnego.

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

zakładany efekt uczenia się	Egzamin ustny	Praca w grupach	Przygotowanie na ćwiczenia	Analiza tekstów z dyskusją
Wiedza				
K_W01	+		+	
K_W07	+			
Umiejętności				
K_U04	+		+	+
K_U05		+		
Kompetencje				
K_K01		+	+	
K_K03	+		+	

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Wybór specjalności *Media i społeczeństwo w krajach nordyckich*.

B. Wymagania wstępne

Zaawansowana znajomość języka skandynawskiego, znajomość języka angielskiego, chyba że w szczególnych wypadkach prowadzący postanowi inaczej.

Cele kształcenia

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z głównymi teoriami analizy treści przekazywanych przez media oraz nauka przeprowadzania takich analiz.

Treści programowe

Problematyka wykładu: Analiza gatunkowa (gatunki dziennikarskie: wstęp, gatunki telewizyjne, gatunki informacyjne, gatunki publicystyczne, gatunki pograniczne, gatunki dziennikarskie a język, gatunki filmowe). Analiza dyskursu (tekst, dyskurs, dyskurs a społeczeństwo, dyskurs medialny). Analiza dyskursu medialnego (odmiany analizy dyskursu, zasady analizy dyskursu, krytyczna analiza dyskursu). Analiza zawartości mediów. Analiza narracji. Manipulacja/propaganda w mediach. Analiza publiczności - badania ilościowe i jakościowe.

Problematyka ćwiczeń: Prezentacje analiz wykonanych przez badaczy polskich i skandynawskich, przygotowane przez studentów. Rozpoznawanie gatunków i konwencji dziennikarskich. Dyskusje na temat poszczególnych pozycji literatury. Analizy własne studentów, praca w grupach i indywidualna, na zajęciach i poza zajęciami. Przykładowa tematyka analiz: Analiza gatunkowa programów telewizyjnych: programy polskie i skandynawskie - serwisy informacyjne, seriale, teleturnieje, talk show, reality show. Analiza dyskursu w prasie i telewizji – m.in. kontekst, nadawca i odbiorca, temat globalny, tematy poboczne. Analiza zawartości prasy – podstawy. Analiza reklam – środki wyrazu, perswazja, manipulacja. Analiza wybranego filmu fabularnego.

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):****A.1. wykorzystywana podczas zajęć (prowadzący każdorazowo ustala listę lektur)**

- Adam, S., Wywiad dziennikarski, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, 2007.
- Bahador, B., CNN Effect in Action: How the News Media Pushed the West Toward War in Kosovo, Palgrave Macmillan, Gordonsville 2007.
- Baker C, Galasiński D., Cultural studies and discourse analysis: a dialogue on language and identity, Sage Publications, Lon-don, 2001.
- Baker, P., Using corpora in discourse analysis, Continuum, London New York, 2011.
- Bartmiński J., Niebrzegowska-Bartmińska S., Tekstologia, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2004.
- Berelson B., Content Analysis In Communication Research, New York, 1952.
- van Dijk, T.A. (red.), Dyskurs jako struktura i proces, PWN, Warszawa 2001.
- Chacińska M., Dobór i prezentacja wiadomości w serwisach informacyjnych – porównanie kryteriów wyboru i sposobu przedstawienia w szwedzkiej i polskiej telewizji publicznej, „Panoptikum”, nr 10 (17), 2011.
- Chacińska M., Musiał K., Constructing a Nordic Community in the Polish Press – Past and Present (wspólnie z K. Musiałem), w: Communicating the North. Media Structures and Images in the Making of the Nordic Region, red. Jonas Harvard i Peter Stadius, Ashgate 2013.

- Chaczińska M., Równouprawienie, prawa kobiet i feminizm w krajach nordyckich na łamach „Gazety Wyborczej” w latach 1989-2010, w: Nowocześni i postępowi? Cywilizacyjny wymiar Skandynawii z polskiej perspektywy, red. M. Chaczińska i K. Musiał, Wydawnictwo UG 2013.
- Chaczińska M., Sytuacje nadzwyczajne w relacjach telewizji publicznych – analiza porównawcza polskich i szwedzkich serwisów informacyjnych po trzęsieniu ziemi i tsunami w Japonii, „Studia medioznawcze”, numer 1 (48), ISSN 1641-0920, 2012.
- van Dijk, T. A., News as Discourse, Lawrence Earlbaum Associates, Publishers Hillsdale, New Jersey Hove and London 1988.
- Chatman, S.B., Story and discourse: narrative structure in fiction and film, Cornell University Press, London, 1980.
- Cook, G., The discourse of advertising, Routledge, London, New York, 1992.
- Dobrzyńska T., (red.), Teoria tekstu. Zbiór studiów, PAN 1996.
- Downie, L., News About the News, Vintage Anchor Publishing, Westminster 2003.
- Duszak A., Fairclough F., (red), Krytyczna analiza dyskursu: interdyscyplinarne podejście do komunikacji społecznej, Kraków, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych "Universitas", 2008.
- Fairclough, N., Analyzing Discourse, Textual analysis for social research, Routledge, London and New York, 2003.
- Fiske, J., Television Culture, Routledge, London 1987.
- Fornäs, J., Becker, K., Bjurström, E., Consuming Media, 2007, zasoby internetowy BUG, site.ebrary.com.
- Gillespie M., Toynbee J., (red), Analyzing media texts, Open University Press, New York, 2006.
- Godzic W., Telewizja i jej gatunki po Wielkim Bracie, Universitas, Kraków 2004.
- Lantz, A., Intervjumetodik, Studentlitteratur, Lund, 2007.
- Laughey, D., Key Themes in Media Theory, 2008, zasoby internetowy BUG, site.ebrary.com.
- Lindgren S., Digitl Media & Society, Wage, 2017.
- Ostbye H., Knapskog K., Metod för medievvetenskap. Fagbokforlag, 2002.
- Norrby C., Samtalsanalys. Så gör vi när vi pratar med varandra, Studentlitteratur, 1996.
- Pisarek, W. (red), Słownik terminologii medialnej, Universita, Kraków, 2007.
- Qualitative Research, red. Silverman D., Sage 2011.
- Skrypt do analizy zawartości prasy, Warszawa 2007.
- Sobczak B, Wywiad telewizyjny na żywo. Charakterystyka gatunku, Poznańskie Studia Polonistyczne, Poznań 2006.
- Strachal G., Thuren T., Källa: internet, Gleerums, Stockholm, 2011.
- Wilson, T., Understanding Media Users: From Theory to Practice, 2009, zasoby internetowy BUG, site.ebrary.com.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

Wybrane fragmenty lub rozdziały.

Wybrany artykuł Teuna van Dijk z: www.discourses.org.

- Chudziński, E. (red), Słownik wiedzy o mediach, PWN, Warszawa, 2007.
- Dictionary of Media Studies, 2006, zasoby internetowe BUG, site.ebrary.com.
- Fairclough, N., Media Discourse, Edward Arnold, London, 1995.
- Johansen A., Medier – kultur og samfunn, Fagbogforlaget, Bergen 2008.
- Larsen P. (red), Tekstteori og tekstanalyse, Fagbogforlaget, Bergen 2008.
- Lisowska-Magdziarz M., Dyskurs – semiotyka – wspólnota interpretacyjna. W stronę modelu zintegrowanego instrumentarium badań nad zawartością mediów (zaproszenie do dyskusji), „Global Media Journal–Polish Edition”, nr 1, 2006.
- Lisowska-Magdziarz M., Analiza tekstu w dyskursie medialnym, UJ Kraków, 2006.
- Lisowska-Magdziarz M., Analiza zawartości mediów. Przewodnik dla studentów, UJ, Kraków, 2004.
- Ross, K., Nightingale, V., Media and Audiences, 2003, zasoby internetowe BUG, site.ebrary.com.
- Seriale. Przewodnik Krytyki Politycznej, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, 2011.
- Sokołowski M. (red.), (Kon)teksty kultury medialnej, analizy i interpretacje, Tom I i II, Algraf, Olsztyn 2007.
- Wojtak M., Analiza gatunków prasowych, Wydawnictwo UMCS Lublin, 2008.
- Wolny-Zmorzyński K, Kaliszewski A, Furman W., Gatunki dziennikarskie, teoria, praktyka, język, Wydawnictwa Akademickie i profesjonalne, Warszawa 2006.
- Wolny-Zmorzyński K, Kaliszewski A, Furman W., Internetowe gatunki dziennikarskie, Wydawnictwa Akademickie i profesjonalne, Warszawa 2010.

B. Literatura uzupełniająca

- Bartmiński J., Boniecka B. (red.), Tekst. Problemy teoretyczne, Lublin, Wyd. UMCS 1998.
- Carlsson U. (red), Spraket i massmedierna, Nordicom Goteborg, 1989.
- Carter, C. Branston G., Stuart, A., News, Gender and Power, zasoby internetowe BUG, site.ebrary.com.
- Dobrzyńska T., Tekst próba syntezy, Warszawa 1993, Wyd. IBL.
- Kisielewska A. (red), Między powtórzeniem a innowacją. Seryjność w kulturze, Rabid, 2004.
- Matheson, D., Media Discourses. Analysing Media Textes, 2005, zasoby internetowe BUG, site.ebrary.com.
- Moran, A., Malbon J., Understanding the Global TV Format, Intellect Books, Bristol 2006.
- Piekot T., Dyskurs polskich wiadomości prasowych, Universitas, Kraków 2006.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W01, K_W07 K_U04, K_U05 K_K01, K_K03	K_W01, K_W07 Student: • wymienia podstawowe metody analizy przekazów medialnych (K_W01), • identyfikuje różnice między poszczególnymi gatunkami dziennikarskim i tłumaczy

różnice w przekazach medialnych tworzonych w różnych kulturach (np. kultury anglosaskie a kultury nordyckie) (K_W01),

- charakteryzuje historyczne etapy powstawania gatunków telewizyjnych (K_W01),
- opisuje sposoby tworzenia skandynawskich produkcji medialnych (K_W07),
- rozróżnia afiliacje polityczne mediów (K_W07),
- zna i rozumie cele, organizację oraz funkcjonowanie mediów skandynawskich (K_W07).

Umiejętności

K_U04, K_U05

Student:

- wybiera teksty do analizy dyskursu z mediów skandynawskich o odpowiednim charakterze i problematyce (K_U04),
- weryfikuje źródła wykorzystywane do analiz (K_U04),
- proponuje sposób analizy przekazu medialnego (K_U04),
- projektuje badanie analizy prasy polskiej i skandynawskiej na podstawowym poziomie (K_U04),
- potrafi innowacyjnie rozwiązać zadanie, również z wykorzystaniem języka skandynawskiego, sięgając po stosowne metody i procedury (K_U05),
- poddaje krytyce treść i formę przekazów medialnych (K_U05).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01, K_K03

Student:

- jest świadomy stopnia osiągniętej wiedzy na temat Europy Północnej oraz jej języków, a także potrafi tę wiedzę krytycznie ocenić i kieruje pracą zespołu analizującego przekaz medialny (K_K01),
- dąży do wyboru najlepszych źródeł (K_K03),
- jest zorientowany na dobór najbardziej optymalnego materiału do analizy (K_K03).

Kontakt

maja.chacinska@ug.edu.pl